

Sjöfartsverket

601 78 Norrköping

Beslut

Datum 2018-03-19
Dnr RAA-2017-5110

Skyddsbestämmelser för det statliga byggnadsminnet Helsingborgs lotsstation, Hamnpaviljongen 5, Helsingborgs kommun, Skåne län

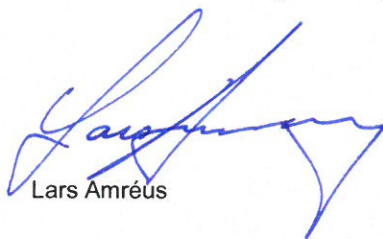
Riksantikvarieämbetet beslutar med stöd av 6 § förordningen (2013:558) om statliga byggnadsminnen att skyddsbestämmelser enligt här bifogade förslag ska gälla för Helsingborgs lotsstation.

Redogörelse för ärendet

Enligt beslut av regeringen 2017-12-07 är Helsingborgs lotsstation skyddad som statligt byggnadsminne.

Ett förslag skyddsbestämmelserna remitterades 2018-01-11 till den förvaltande myndigheten Sjöfartsverket som inte haft något att erinra mot förslaget.

Beslut i detta ärende har fattats av riksantikvarien Lars Amréus efter föredragning av handläggaren Jan Karlsson. Även t.f. avdelningschefen Emelie Nilsson har varit med om den slutliga handläggningen.

Lars Amréus

Jan Karlsson

Riksantikvarieämbetet
Storgatan 41
Box 5405
114 84 Stockholm
Tel 08-5191 8000
E-post registrator@raa.se
Hemsida www.raa.se
Org.nr 202100-1090
Plusgiro 599 94-4
Bankgiro 5052-3620

Bilaga:
Skyddsbestämmelser

Kopia till:

Länsstyrelsen i Skåne län

Regionmuseet

Helsingborgs kommun

RAÄ/Bebyggelseregistret

Bilaga 1 RAÄ dnr RAÄ-2017-5110 2018-03-19

Skyddsbestämmelser för det statliga byggnadsminnet Helsingborgs lotsstation, Hamnpaviljongen 5, Helsingborgs kommun, Skåne län

Det statliga byggnadsminnet omfattar följande byggnad.

1. Fyr-, lots- och bostadshus, uppfört 1888-89.

Förslag till skyddsbestämmelser

1. Byggnaden ska vårdas och underhållas så att den inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten ska utföras med material och metoder som är anpassade till byggnadernas egenart på ett sådant sätt att byggnadernas kulturhistoriska värden bevaras.
2. Byggnaden får inte rivas, flyttas, byggas om, byggas till eller på annat sätt förändras till sin exteriör.
3. Ingrepp får inte göras i byggnadens äldre stommar, rumsindelning eller fasta inredning.
4. Teknisk utrustning i fyren ska bevaras på plats. Nödvändiga moderniseringar av den tekniska utrustningen får göras så länge fyren är i drift. Utrustning som demonteras ska förvaras i fyren.

Om det finns särskilda skäl får, enligt 7 § förordningen (2013:558) om statliga byggnadsminnen, byggnadsminnet ändras i strid mot skyddsföreskrifterna. En ansökan om tillstånd till en sådan ändring görs hos Riksantikvarieämbetet.

Motivering

Det kombinerade fyr-, lots- och bostadshuset i Helsingborgs hamn är ett kännemärke för staden. Byggnaden har en förhållandevis påkostad arkitektur och har haft stor betydelse för sjöfarten i Öresund och färjetrafiken mellan Sverige och Danmark. En unik anläggning är den intill byggnaden uppställda vindvisarställningen som visar vindens riktning och styrka i Kattegatt.

Kort historik och byggnadsbeskrivning

Under 1700-talet fanns en vippfyr i Helsingborgs hamn. Syftet med fyren var att underlätta för stadens posthantering, som då sköttes av färjemännen. I början av 1800-talet lät staden anlägga en ny hamn som invigdes 1832. Ett år senare uppfördes två hamnfyrar som bestod av åttsidiga omkring 4,5 meter höga trätorner med lanterniner. Dessa ersattes på 1860-talet av ett fyrtonn av järn, vitmålat och 6:e ordningens lins. 1875 uppsattes den ännu bevarade vindvisarställningen. Dess nedre tavla visade den ungefärliga vindstyrkan och den övre visade

vindriktningen utanför Varberg. Med hjälp av telegrafering mellan Varberg och Helsingborg kunde informationen uppdateras två gånger om dagen.

1887 uppsattes två inseglingslyktor på norra hamnarmen. De ersattes 1888-89 av det nuvarande kombinerade fyr-, lots- och bostadshuset. Byggnaden ritades av fyringenjören John Höjer och uppfördes av tegel med listverk av betong på huggen gråstenssockel, vilande på en grund av betong. Fyrornet är sexkantigt med en lanternin och räcke av sandsten. I källaren fanns förråd, vedbodar, tvättstuga och vattencistern. Första våningen utgjordes av boningsrum för fyrbetjäningen och i vindsvåningen inrymdes lotsuppassningen. Invändigt har byggnaden senare genomgått moderniseringar.

Fyren tändes 1899. Den ännu i bruk varande linsen av 2:a ordningen hade anskaffats för fyren på Måseskär, men nedmonterades där 1887 och flyttades till Helsingborg. Ursprungligen var fyren utrustad med persiennapparat och urverk med lod. Fotogenlampan från 1889 byttes mot luxljus 1907. 1922 elektrifierades fyren och utrustades med en 1000 W lampa. Helsingborg var den första större fyr i landet som elektrifierades. 1926 togs persiennapparaten bort, istället installerades elklipp med färgade sektorer. 1934 helautomatiserades fyren och 1945 moderniserades den elektriska fyrapparaten.

Byggnaden innehåller idag arbetsplatser för Sjöfartsverket.